

Практична робота на тему: Інформаційна довідка про країну перебування дипломатичного представництва «Папуа Нова Гвінея»

Папуа Нова Гвінея є однією з найцікавіших та найменш вивчених країн світу, яка розташована в південно-західній частині Тихого океану. Ця держава вражає своїм культурним різноманіттям, унікальною природою та складною історією колоніального минулого. Незважаючи на географічну віддаленість від України, між двома країнами встановлюються дипломатичні відносини, що відкриває нові можливості для співпраці. У цій доповіді розглядаються основні аспекти географічного розташування, політичного устрою, історичного розвитку Папуа Нової Гвінеї та особливості двосторонніх відносин з Україною.

Особливості фізико-географічного розташування та природно-ресурсний потенціал

Папуа Нова Гвінея займає східну частину острова Нова Гвінея, другого за величиною острова у світі після Гренландії, а також включає численні прилеглі острови в Меланезії. Країна розташована у південно-західній частині Тихого океану, безпосередньо на північ від Австралії. Загальна площа держави становить приблизно 462 840 квадратних кілометрів, що робить її однією з найбільших острівних країн світу. Географічне положення Папуа Нової Гвінеї є стратегічно важливим, оскільки вона знаходиться на перехресті морських шляхів між Азією та Океанією.

Рельєф країни надзвичайно різноманітний та складний. Центральну частину острова займає потужна гірська система з численними хребтами, що тягнуться практично через всю територію країни. Найвища точка Папуа Нової Гвінеї — гора Вільгельм, висота якої сягає 4509 метрів над рівнем моря. Гірські райони характеризуються крутими схилами, глибокими ущелинами та важкодоступністю, що значною мірою ускладнювало історичний розвиток внутрішніх територій та зберігало культурну ізоляцію окремих племен протягом тисячоліть. Низовини розташовані переважно вздовж узбережжя та в басейнах великих річок, створюють родючі землі, придатні для землеробства.

Опади розподіляються нерівномірно: на узбережжі випадає до 5000 міліметрів дощу на рік, що створює умови для розвитку густих тропічних лісів. Країна знаходиться в зоні активної сейсмічної діяльності, що пов'язано з її розташуванням на межі тектонічних плит. Виверження вулканів та землетруси є частими явищами і впливають на життя населення та інфраструктуру.

Папуа Нова Гвінея володіє величезним природно-ресурсним потенціалом, який становить основу національної економіки. Країна має значні запаси корисних копалин, включаючи золото, мідь, срібло, нафту та природний газ. Зокрема, родовище Ок Теді є одним з найбільших у світі за запасами міді та золота. Видобуток мінеральних ресурсів приносить лівову частку експортних доходів країни, хоча також викликає екологічні проблеми та соціальні конфлікти з місцевим населенням щодо розподілу прибутків.

Нафтогазова промисловість активно розвивається, особливо після відкриття великих родовищ природного газу, що дозволило Папуа Новій Гвінеї стати значним експортером зрідженого природного газу.

Лісові ресурси країни є винятково цінними як з економічної, так і з екологічної точки зору. Тропічні ліси Папуа Нової Гвінеї входять до складу найбільшого масиву нетропічних лісів у світі після Амазонії та басейну Конго. Ці ліси характеризуються надзвичайним біорізноманіттям, включаючи тисячі видів рослин, багато з яких є ендемічними. Деревина цінних тропічних порід становить значну частину експорту, проте неконтрольована вирубка лісів створює серйозні екологічні загрози. Країна також має потужний потенціал для розвитку сільського господарства завдяки родючим ґрунтам та сприятливому кліматові. Основними сільськогосподарськими культурами є кава, какао, копра, пальмова олія та каучук, які вирощуються як на великих плантаціях, так і дрібними фермерами.

Морські ресурси та рибні запаси також мають велике значення для економіки та продовольчої безпеки Папуа Нової Гвінеї. Виключна економічна зона країни охоплює величезну акваторію Тихого океану, багату на тунця та інші промислові види риб.

Рибальство забезпечує робочі місця для тисяч людей та є важливим джерелом білка для місцевого населення. Крім того, прибережні райони мають значний потенціал для розвитку туризму завдяки кораловим рифам, багатому підводному світу та унікальним культурним традиціям. Проте туристична індустрія залишається недостатньо розвиненою через обмежену інфраструктуру та проблеми з безпекою.

Державно-політичний устрій, територіально-адміністративний поділ та державна символіка.

Папуа Нова Гвінея є конституційною парламентською демократією та членом Співдружності націй, визнаючи британського монарха як главу держави. Формально главою держави є король Великої Британії, який представлений у країні генерал-губернатором, що призначається за рекомендацією парламенту Папуа Нової Гвінеї. Однак реальна виконавча влада зосереджена в руках прем'єр-міністра та кабінету міністрів, які формуються на основі парламентської більшості. Така система поєднує елементи британської парламентської традиції з місцевими особливостями політичної культури.

Законодавча влада представлена однопалатним Національним парламентом, який складається з 111 депутатів, що обираються строком на п'ять років. З цих 111 місць 89 обираються за територіальними округами, а 22 депутати представляють провінції.

Виборча система характеризується високим рівнем конкуренції та фрагментацією політичного ландшафту. У країні немає домінуючих політичних партій у традиційному розумінні, натомість політика часто будується навколо окремих лідерів та регіональних інтересів. Це призводить до частого зміни коаліцій та політичної нестабільності, коли уряди рідко доживають до кінця повного терміну без змін у складі правлячої коаліції.

Судова система Папуа Нової Гвінеї побудована за британською

моделлю та включає кілька рівнів. На вершині судової ієрархії знаходиться Верховний суд, який є остаточною апеляційною інстанцією та інтерпретує конституцію. Національний суд розглядає серйозні кримінальні справи та цивільні позови. Нижчі суди, включаючи магістратські суди та суди місцевого рівня, розглядають менш складні справи. Особливістю правової системи є визнання звичаєвого права та традиційних методів вирішення спорів, які продовжують відігравати важливу роль у сільських громадах. Ця дуалістична система іноді створює конфлікти між традиційними нормами та сучасним законодавством.

Територіально-адміністративний устрій Папуа Нової Гвінеї відображає як географічну різноманітність країни, так і її етнічну складність. Країна поділена на 20 провінцій, Автономний регіон Бугенвіль та Національний столичний округ Порт-Морсбі. Кожна провінція має певний рівень автономії та власні органи управління, включаючи провінційну асамблею та виконавчу раду. Автономний регіон Бугенвіль користується особливим статусом, що було результатом мирної угоди після тривалого сепаратистського конфлікту. У 2019 році в регіоні відбувся референдум щодо незалежності, на якому переважна більшість населення проголосувала за незалежність, проте остаточно рішення з цього питання ще має бути ухвалене парламентом країни.

Нижчий рівень адміністративного поділу представлений районами та місцевими органами влади, які відповідають за надання основних послуг населенню. Однак ефективність місцевого управління часто обмежується недостатнім фінансуванням, слабкою інфраструктурою та складністю комунікацій через гористу місцевість. Багато віддалених громад залишаються практично ізольованими, не маючи регулярного сполучення з районними центрами. Це створює значні виклики для забезпечення рівного доступу до державних послуг, освіти та охорони здоров'я по всій території країни.

Державна символіка Папуа Нової Гвінеї відображає унікальну культурну спадщину та природне багатство країни. Державний прапор був прийнятий у 1971 році, ще до проголошення незалежності, та складається з двох діагональних трикутників. Верхній трикутник червоного кольору містить зображення райського птаха, який є символом країни та представлений видом Раггіана. Нижній трикутник чорного кольору містить п'ять зірок Південного Хреста білого кольору, що символізує зв'язок країни з південною півкулею та її географічне положення. Червоний та чорний кольори мають глибоке значення в традиційних культурах Папуа Нової Гвінеї та часто використовуються в ритуальному та церемоніальному контексті.

Державний герб Папуа Нової Гвінеї також відображає культурне різноманіття та природні багатства країни. У центрі герба розміщений щит, що містить райського птаха, традиційний церемоніальний барабан кунду, списи та інші елементи традиційної культури. Герб підтримують два традиційних папуаських воїна, а над щитом розташована корона з пір'я, що нагадує традиційні головні убори. Національний девіз країни, написаний на пайджині (місцевій креольській мові), звучить як "Unity in Diversity", що

перекладається як "Єдність у різноманітті" та підкреслює прагнення об'єднати сотні різних етнічних груп в одну націю.

Етапи історичного розвитку та проголошення незалежності.

Історія заселення території сучасної Папуа Нової Гвінеї налічує десятки тисяч років та є однією з найдавніших у світі. Археологічні дослідження свідчать про те, що перші люди прибули на територію Нової Гвінеї приблизно 40-50 тисяч років тому, мігруючи з Азії через низку островів та сухопутні мости, які існували під час льодовикового періоду, коли рівень океану був значно нижчим. Ці ранні поселенці стали предками сучасних папуасів та меланезійців. Протягом тисячоліть ці народи розвивали складні суспільства, пристосовуючись до різноманітних екологічних умов від прибережних низовин до високогірних долин.

Одним з найвидатніших досягнень давніх мешканців Нової Гвінеї було незалежне відкриття сільського господарства приблизно 9000 років тому. У високогірних долинах центральної частини острова місцеве населення почало культивувати таро, ямс, банани та інші рослини, створюючи складні системи іригації та терасування схилів. Це зробило Нову Гвінею одним з незалежних центрів виникнення землеробства у світі, поряд з Родючим Півмісяцем, Китаєм, Мезоамерикою та іншими регіонами. Розвиток сільського господарства дозволив утримувати більше населення та сприяв формуванню складних соціальних структур, хоча політична організація залишалася переважно на рівні племен та кланів.

Перші контакти з європейцями відбулися у шістнадцятому столітті, коли португальські та іспанські мореплавці досліджували води Тихого океану. У 1526 році португальський дослідник Хорхе де Менезеш побачив береги острова та, вражений зовнішністю місцевого населення, назвав його "Папуа", що походить від малайського слова, яке означає "кучерявий". Пізніше іспанський мореплавець Іньїго Ортіс де Ретес назвав острів "Нова Гвінея" через схожість місцевого населення з жителями Гвінеї в Африці. Однак протягом наступних трьох століть європейські держави не виявляли значного інтересу до колонізації острова через його важкодоступність, ворожий клімат та відсутність відомих цінних ресурсів.

Ситуація змінилася в дев'ятнадцятому столітті, коли європейські держави активізували колоніальну експансію в Тихому океані. У 1884 році острів Нова Гвінея був поділений між трьома колоніальними державами. Німеччина встановила протекторат над північно-східною частиною, яка отримала назву Німецька Нова Гвінея. Великобританія проголосила протекторат над південно-східною частиною, яка пізніше була передана під управління Австралії та стала називатися Територією Папуа. Західна частина острова потрапила під контроль Нідерландів як частина Нідерландської Ост-Індії.

Колоніальний період характеризувався експлуатацією природних ресурсів, створенням плантацій та місіонерською діяльністю, що суттєво вплинуло на традиційний спосіб життя місцевого населення.

Перша світова війна принесла значні зміни до колоніального поділу острова. Після поразки Німеччини у війні Німецька Нова Гвінея була передана під управління Австралії за мандатом Ліги Націй і отримала назву

Територія Нова Гвінея. Таким чином, вся східна частина острова опинилася під австралійським контролем, хоча формально Папуа та Нова Гвінея управлялися як окремі території. Міжвоєнний період характеризувався повільним економічним розвитком, дослідженням внутрішніх районів та встановленням контактів з раніше ізольованими племенами високогірних долин.

Відкриття багатонаселених долин у центральній частині острова у тридцятих роках стало сенсацією, оскільки виявило існування сотень тисяч людей, які практично не мали контактів з зовнішнім світом.

Друга світова війна стала трагічним та переломним моментом в історії Папуа Нової Гвінеї. Острів перетворився на арену запеклих боїв між японськими та союзницькими силами. У 1942 році японські війська окупували значну частину території, включаючи важливі прибережні міста та стратегічні пункти. Битви в джунглях були виключно важкими через клімат, хвороби та складний рельєф. Місцеве населення відіграло важливу роль у військових діях, допомагаючи союзникам як носії, розвідники та рятувальники поранених солдатів. Особливо відомою стала діяльність носіїв на маршруті Коході, де папуаси допомагали евакуювати поранених австралійських солдатів через гори. Війна залишила глибокий слід у пам'яті народу та прискорила процеси соціальних та політичних змін.

Після закінчення війни дві австралійські території були об'єднані в адміністративну одиницю під назвою Територія Папуа та Нова Гвінея. Австралія розпочала програму розвитку та підготовки території до можливого самоврядування. У повоєнні десятиліття були створені перші місцеві представницькі органи, відкриті школи та лікарні, розвивалася інфраструктура. Однак темпи розвитку залишалися повільними, а більшість населення продовжувала жити традиційним способом життя в сільській місцевості. У шістдесяті роки процес деколонізації набрав обертів під тиском міжнародної спільноти та зростаючого місцевого руху за самовизначення.

У 1964 році була створена Палата асамблеї, перший представницький орган з обраними членами, який мав дорадчі функції при австралійській адміністрації. Протягом наступного десятиліття місцеве населення поступово отримувало більше повноважень та досвіду у самоврядуванні. У 1972 році територія отримала статус самоврядування з власним прем'єр-міністром та кабінетом міністрів, хоча зовнішня політика та оборона залишалися під контролем Австралії. Це стало важливим кроком на шляху до повної незалежності. Перший прем'єр-міністр Майкл Сомаре, якого часто називають "батьком нації", відіграв ключову роль у переговорах про незалежність та формуванні національної ідентичності.

Повна незалежність Папуа Нової Гвінеї була проголошена 16 вересня 1975 року. Це стало результатом мирного процесу передачі влади від Австралії, що є відносно рідкісним у світовій практиці деколонізації. Країна отримала всі атрибути суверенної держави, включаючи власну конституцію, збройні сили та місце в міжнародних

організаціях. Папуа Нова Гвінея стала членом ООН, Співдружності націй та інших міжнародних структур. Однак перші роки незалежності були непростими, оскільки молода держава стикалася з численними викликами, включаючи відсутність досвідченої адміністративної еліти, економічні труднощі та регіональні конфлікти.

Пост-незалежний період характеризувався спробами побудувати єдину націю з надзвичайно різноманітного населення, яке включає понад 800 різних етнічних груп та говорить більш ніж 800 мовами. Найбільшим викликом став сепаратистський конфлікт на острові Бугенвіль, який спалахнув у 1988 році через суперечки щодо родовища міді та почуття експлуатації місцевого населення. Громадянська війна тривала до 1998 року та призвела до загибелі тисяч людей. Мирна угода та надання особливого автономного статусу Бугенвілю стали важливими досягненнями у вирішенні конфлікту. У сучасній Папуа Новій Гвінеї продовжуються процеси державотворення, економічного розвитку та інтеграції у глобальну спільноту.

Двосторонні відносини між Україною та Папуа Новою Гвінеєю

Відносини між Україною та Папуа Новою Гвінеєю тривалий час не існували через значну географічну віддаленість, відмінності в економічних інтересах та обмежену дипломатичну присутність України в регіоні Тихого океану. До 2022 року між двома країнами не було встановлено офіційних дипломатичних відносин, хоча обидві країни були членами ООН та взаємодіяли в рамках міжнародних організацій.

Ситуація суттєво змінилася після початку повномасштабної російської агресії проти України, коли питання міжнародної підтримки та солідарності набули критичного значення для України.

Цей момент привернув увагу українського дипломатичного корпусу та громадськості до можливостей розвитку відносин з Папуа Новою Гвінеєю. Українські дипломати побачили в цьому свідчення того, що навіть країни, географічно віддалені від України, розуміють важливість захисту міжнародного права та принципу територіальної цілісності держав.

У листопаді 2022 року Міністерство закордонних справ України оголосило про наміри встановити дипломатичні відносини з Папуа Новою Гвінеєю. За словами українських дипломатів, вихід представника Папуа Нової Гвінеї з підтримкою України став додатковим стимулом для активізації двосторонньої співпраці. Українська сторона бачила у встановленні дипломатичних відносин можливість розширити коло країн-партнерів та посилити міжнародну підтримку України в умовах війни. Для Папуа Нової Гвінеї налагодження відносин з Україною також мало потенційні переваги, оскільки відкривало можливості для технологічного співробітництва, обміну досвідом у різних сферах та участі в міжнародних ініціативах.

Офіційне встановлення дипломатичних відносин між Україною та Папуа Новою Гвінеєю відбулося в результаті двосторонніх консультацій та взаємного бажання розвивати співпрацю. Згідно з повідомленням МЗС України, дипломатичні відносини були офіційно встановлені, що створило правову основу для подальшої взаємодії між двома країнами. Хоча жодна зі сторін не має фізичного посольства на території іншої країни через обмежені ресурси та велику географічну відстань, дипломатичні функції можуть виконуватися через посольства за сумісництвом у третіх країнах регіону.

Встановлення дипломатичних відносин відкриває можливості для співпраці в різних сферах. З точки зору України, Папуа Нова Гвінея може бути потенційним партнером у голосуваннях на міжнародних форумах, підтримуючи українські ініціативи щодо засудження російської агресії та відновлення територіальної цілісності України. Для Папуа Нової Гвінеї співпраця з Україною може бути корисною в сферах освіти, технологій, сільського господарства та можливо енергетики, де Україна має певний досвід та експертизу. Обидві країни також можуть обмінюватися досвідом у питаннях захисту довкілля, розвитку сільських територій та збереження культурної спадщини.

Важливим аспектом двосторонніх відносин є підтримка Папуа Новою Гвінеєю принципів міжнародного права та Статуту ООН. Папуа Нова Гвінея, як мала островна держава, має власний інтерес у збереженні міжнародного правопорядку, оскільки сама потенційно вразлива до зовнішнього тиску та потребує гарантій своєї суверенності та територіальної цілісності. Підтримка України в її протистоянні з російською агресією відповідає цим інтересам. Крім того, Папуа Нова Гвінея, як член Тихоокеанського регіону, стурбована питаннями регіональної безпеки та може бачити паралелі між ситуацією в Європі та потенційними викликами безпеці в Індо-Тихоокеанському регіоні.

Перспективи розвитку двосторонніх відносин між Україною та Папуа Новою Гвінеєю залежатимуть від багатьох факторів, включаючи закінчення війни в Україні, економічні можливості обох країн та їхню готовність інвестувати ресурси у розвиток співпраці.

Хоча масштабних економічних чи культурних зв'язків у найближчому майбутньому навряд чи варто очікувати через об'єктивні обмеження, сам факт встановлення дипломатичних відносин є позитивним кроком. Україна розширює свою дипломатичну мережу та демонструє здатність налагоджувати відносини навіть з найвіддаленішими куточками світу, що підкреслює її статус як активного та відповідального члена міжнародної спільноти. Для Папуа Нової Гвінеї це також можливість підтвердити свою прихильність до міжнародних норм та розширити власну мережу дипломатичних партнерів за межами традиційного кола країн Океанії та Азійско-Тихоокеанського регіону.

Використані джерела:

1. Papua New Guinea. The World Factbook. - <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/papua-new-guinea/>
2. Papua New Guinea. <https://www.britannica.com/place/Papua-New-Guinea>
3. Україна та Папуа Нова Гвінея встановили дипломатичні відносини. - <https://mfa.gov.ua/news/ukrayina-ta-papua-nova-gvineya-vstanovili-diplomaticzni-vidnosini>
4. Микиша Дмитро. Україна – Папуа Нова Гвінея <https://www.facebook.com/dmytro.mykysha/posts/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%B0%D0%BF%D1%83%D0%B0-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%B3%D0%B2%D1%96%D0%BD%D0%B5%D1%8F-%D0%B2%D1%87%D0%BE%D1%80%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8F%D1%85-80-%D0%BE%D1%97-%D0%B3%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B0%D0%B%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97-%D0%B0%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D1%97-%D0%BE%D0%BE%D0%BD-%D0%B1%D1%83%D0%BB%D0%B8-%D0%B2%D1%81%D1%82/24381468884856248/>
5. Валентина Романенко "Слава Україні": МЗС хоче встановити дипвідносини із Папуа-Новою Гвінеєю онлайн. - <https://www.pravda.com.ua/news/2022/11/12/7376075/>
6. Богдан Карпович. - Історія Папуа Нової Гвінеї: Від Давніх Поселень до Незалежності та Цікаві Факти. <https://www.karpaty.net.ua/istoriya-papua-novoyi-gvineyi-vid-davnih-poselen-do-nezalezhnosti-ta-czikavi-fakty/>